

کاربازیماتیک و کارآمد

درباره **سید حسن نصرالله** رهبری که حزب الله را به بازیگری قدرتمند در منطقه بدل کرد

محمدحسین لطف‌الهی

گزارشگر هم‌میهن

کارنامه
سیاستمداران

آخرین باری که اسرائیل تصمیم گرفت از طریق حذف ارشدترین مقام سیاسی حزب الله لبنان با تهدید این گروه مقابله کند، زمان زیادی به طول نیانجامید که از انتخاب خود پشیمان شود. با این وجود، درس‌های دهه ۹۰ میلادی خیلی زود به فراموشی سپرده شد تا تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان در اسرائیل بار دیگر تصمیم به ترور دبیرکل حزب الله بگیرند و تصور کنند که با این کار می‌توانند سرنوشت یکی از پیچیده‌ترین معادلات امنیتی در منطقه خاورمیانه را تعیین کنند. سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان رهبری کاربازیماتیک و متفاوت در میان سایر رهبران عرب منطقه به حساب می‌آید. سامی میبض، تاریخدان سوری در مقاله‌ای که در میانه جنگ ۳۳ روزه در سال ۲۰۰۶ درباره شخصیت و پیشینه زندگی او در World Politics Review منتشر کرد، نوشته است: «در جهان عرب، در عصری که رهبران عربی اغلب بی‌روح و کسالت‌آور هستند، نصرالله از نگاه بسیاری از اعراب به عنوان یکی از معدود شخصیت‌های کاربازیماتیک، صادق و جذاب شناخته می‌شود. سخنرانی‌های آتشین او در زمان آزادسازی جنوب لبنان و بیرون کردن اشغالگران اسرائیلی هنوز در خاطر بسیاری از اعراب زنده است. دیگر ویژگی او صداقت است؛ نصرالله ثابت

دبیر کل جدید؟

از **سید هاشم صفی‌الدین** به عنوان جدی‌ترین گزینه جانشینی سید حسن نصرالله یاد می‌شود

شیخ هاشم صفی‌الدین علاوه بر نقش‌های خود در حزب الله، از سال ۱۳۹۶ به عنوان مدیرعامل انجمن غیرانتفاعی «رابطة آل صفی‌الدین فی جمیع المناطق اللبنانیة» (انجمن خانوادگی صفی‌الدین در لبنان) فعالیت می‌کند. این انجمن که اعضای آن از خانواده صفی‌الدین هستند، به منظور رفع نیازهای اعضای خانواده، تقویت روابط میان آن‌ها، حمایت مالی از اعضای کم‌درآمد و کمک به تحصیلات آن‌ها تأسیس شده است.

علاوه بر نقش آفرینی در امور اجرایی، او یکی از اعضای شورایی است که تصمیمات کلیدی حزب الله در آنجا گرفته می‌شود. صفی‌الدین در انتقاد از سیاست ایالات متحده همواره صریح بوده است. او در سال ۲۰۱۷ در پاسخ به فشارهای آمریکا بر حزب الله،

پسر شیخ هاشم صفی‌الدین، رضا صفی‌الدین، با زینب سلیمانی، دختر شهید قاسم سلیمانی، ازدواج کرده است. این ازدواج در تیر ۱۳۹۹، مدت کوتاهی پس از شهادت سردار قاسم سلیمانی، انجام شد و خبر آن نخستین بار توسط خواهر شهید عماد مغنیه در اینستاگرام منتشر شد. رضا صفی‌الدین بر خلاف پدر و همسرش، از مصاحبه با رسانه‌ها و حضور در مقابل دوربین‌های خبرنگاران اجتناب می‌کند.

هاشم صفی‌الدین، متولد سال ۱۹۶۴ در دیر قانون النهر، روستایی در جنوب لبنان است. او به همراه سید حسن نصرالله در دو شهر مهم مذهبی خاورمیانه یعنی نجف و قم به تحصیل علوم دینی پرداخت و از نخستین روزهای تأسیس حزب الله به این گروه پیوست.

ترور سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان باعث شد بسیاری از توجه‌ها به هاشم صفی‌الدین، مردی که گمانه‌زنی‌ها او را دبیرکل آینده حزب الله لبنان می‌دانند، معطوف شود. حزب الله در اولین واکنش رسمی خود به این گمانه‌زنی‌ها انتخاب صفی‌الدین را تکذیب کرده و گفته است اخبار در خصوص انتخاب دبیرکل این گروه از طریق منابع رسمی اعلام خواهد شد.

با این حال همچنان از نگاه بسیاری، هاشم صفی‌الدین گزینه اصلی جانشینی سید حسن نصرالله محسوب می‌شود. او در حال حاضر رئیس شورای اجرایی حزب الله است و ارتباط خوبی هم با تهران دارد. عبدالله صفی‌الدین، برادر او نیز مسئول دفتر حزب الله لبنان در ایران است.

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

RS

گزینه‌های ایران
برای احیای بازدارندگی

الدار ممدوف

تحلیل‌گر مسائل
خاورمیانه

ترور سید حسن نصرالله، یک آسیب جدی به برنامه دولت جدید ایران برای احیای گفت‌وگوها با دولت‌های غربی وارد کرد. حمله احتمالی انتقامی ایران باعث می‌شود که ایالات متحده آمریکا و اتحادیه اروپا حمایت‌شان را از اسرائیل تشدید کنند. اما به نظر نمی‌رسد در کوتاه‌مدت چنین حمله‌ای اتفاق بیفتد. رهبران ایران به وضوح گفته‌اند که مقاومت لبنان به اندازه‌ای توانایی دارد که بدون نیاز به کمک ایران، خودش به تنهایی به اسرائیل واکنش نشان دهد. برای اینکه ماهیت واکنش احتمالی ایران و اثر آن بر مقدمات دیپلماسی با غرب را درک کنیم، ابتدا لازم است که نقش حزب الله را در راهبرد دفاعی ایران بدانیم. رهبران ایران خیلی دیر فهمیدند که ارزیابی اسرائیل از مخاطرات از زمان ۱۷ اکتبر به شکل چشمگیری تغییر کرده است و دیگر خط قرمزهای قبلی معنایی ندارد. هر چند ممکن است برخی ترور سید حسن نصرالله را به عنوان یک اقدام بی‌پروا از سوی نتانیاهو برای منحرف کردن افکار از شکست‌هایش در غزه و تقویت جایگاه سیاسی اش ارزیابی کنند، اما هیچ شواهدی وجود ندارد که نشان بدهد روش‌های هیجانی نتانیاهو با مقاومتی از سوی رهبران نظامی، اپوزیسیون و در مجموع افکار عمومی اسرائیل مواجه شده باشد. با توجه به اینکه دولت بایدن هیچ تمایل یا توانایی برای محدود کردن اقدامات اسرائیل نشان نداده است، به معنای این است که ایران مجدداً باید بار دیگر چیزی مشابه نوعی بازدارندگی برقرار کند.

گزینه تسلیحاتی کردن برنامه هسته‌ای ایران، حتی پیش از حمله اسرائیل به لبنان، روزبه‌روز جذاب‌تر می‌شود و حالا بسیاری از مردم از آن حمایت می‌کنند. اما این گزینه مخاطره‌های زیادی هم در پی دارد. هر چند ایران به اندازه کافی دانش فنی و مواد هسته‌ای برای ساخت بمب دارد، صرف تصمیم برای این کار باعث می‌شود اسرائیل یا آمریکا به زیرساخت‌های هسته‌ای ایران حمله کنند. این تصمیم همچنین باعث فعال شدن مکانیسم اسنپ‌بک و بازگشت ۶ قطعنامه تعلیق شده شورای امنیت سازمان ملل بر اساس قطعنامه ۲۲۳۱ خواهد شد. آمریکا دیگر عضو برجام نیست، اما بریتانیا و فرانسه هستند و هر یک می‌توانند ماشه اسنپ‌بک را بکشند. برای چنین کاری تا یک سال دیگر یعنی اکتبر ۲۰۲۵ که تاریخ انقضای این سازوکار فرامی‌رسد هنوز وقت هست. احیای تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران تمام برنامه‌های دولت پزشکیان را برای گفت‌وگو با غرب، از بین بردن تحریم‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی ایران نابود می‌کند. این موضوع باعث می‌شود که نارضایتی عمومی در ایران تشدید شود.

گزینه دیگر ایران می‌تواند این باشد که به سرعت پدافند هوایی خود را ارتقا دهد، کاری که در هر صورت باید انجام می‌داد. اما در شرایط فعلی این موضوع به معنای تکیه به روسیه و امیدوار بودن به این است که روسیه حاضر باشد گام‌های ایران برای ارسال پهپاد و براساس برخی گزارش‌ها موشک به روسیه را پاسخ دهد. اما روسیه هم محاسبات خودش را دارد که از جمله آنها می‌توان به نگرانی مسکو نسبت به دور شدن شرکای دیگرش در خاورمیانه یعنی عربستان سعودی و امارات در صورت نزدیک شدن زیاد به ایران اشاره کرد. حتی اگر ایران بتواند بر این ملاحظات غلبه کند، مسکو ممکن است چیزهای بسیار بیشتری از ایران بخواهد؛ از جمله ایجاد پایگاه نظامی در خاک ایران که به لحاظ سیاسی یک موضوع بسیار جنجالی در ایران تلقی می‌شود. اما اگر ایران با تهدید موجودیتی مواجه شود، آنگاه جمهوری اسلامی به روسیه نزدیک‌تر می‌شود و به این ترتیب بخت ازسریگیری گفت‌وگوها با غرب و به‌ویژه اروپا کاهش پیدا می‌کند.

اگر دولت بایدن از اهرم‌های فشارش علیه اسرائیل استفاده می‌کند و با حسن‌نیت در موضوع برنامه هسته‌ای و امنیت منطقه‌ای برخورد می‌کند، می‌شود از همه این احتمال‌ها اجتناب کرد. با توجه به اینکه آمریکا در میانه کارزارهای انتخاباتی است، شانس چنین اقدام‌هایی از سوی واشنگتن صفر است.

درباره
سیاستمداران